

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Всеукраїнського круглого столу на тему:
«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ»**

09 грудня 2025 року

м. Біла Церква – 2025 р.

«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ»: матеріали Всеукраїнського круглого столу присвячені Міжнародному дню боротьби з корупцією – м. Біла Церква: БНАУ, 2025. 48 с.

Матеріали електронного збірника містять питання, що стосуються корупції, як економічного, політичного, та правового явища. Крім цього у збірнику висвітлено актуальні правові проблеми, що стосуються запобігання та протидії корупції в Україні.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників круглого столу без літературного редагування.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

© Авторські тексти, 2025

ЗМІСТ

1. Ковальчук І.В. ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ: СИНЕРГІЯ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ.....	4
2. Сімакова С.І. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ ПІД ЧАС НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	6
3. Кузьомко Т.Р. РОЛЬ МЕДІА У ВИКРИТТІ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО ЧАСУ	8
4. Гулько Я.О. КОРУПЦІЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	10
5. Сімакова С.І., Ключко В.М. ПРОЯВИ КОРУПЦІЇ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	14
6. Сокиринська О.А. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ЗАБОРОНА «КИЛИМОВИХ БОМБАРДУВАНЬ» АБО КИДАННЯ БОМБ ПО ПЛОЩАХ	17
7. Ломакіна І.Ю. ЦІНА ТІНЬОВОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ: ВПЛИВ КОРУПЦІЇ НА ЯКІСТЬ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ТА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ УКРАЇНИ	19
8. Аргат Я.П. ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО АГРОБІЗНЕСУ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ВИМОГИ ТА КОРУПЦІЙНІ ЗАГРОЗИ	21
9. Бровко Н.І. КОРУПЦІЯ ЯК ГОЛОВНИЙ ВИКЛИК У РОЗБУДОВІ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ	24
10.Макарчук В.В. КОРУПЦІЯ ЯК ФАКТОР ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ	26
11.Настіна О.І. ЮРИДИЧНІ КЛІНІКИ ЯК СУБ'ЄКТИ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВНИЧОЇ ДОПОМОГИ	29
12.Пахомова А.А. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ МОДЕЛІ МИРОВОЇ ЮСТИЦІЇ	31
13.Степанцова К.О. ЕВОЛЮЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: УКРАЇНА ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	34
14.Малишко І.М. МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ПОДАТКОВОГО ПРАВА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА АНТИКОРУПЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ.....	36
15.МЕЛЬНИК В.О. ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ СТАНДАРТИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РЕФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	38
16.Єфремова І.І. КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ В ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ	40
17.Терещук М.М. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ДІЇ У ПРИФРОНТОВИХ ЗОНАХ УКРАЇНИ.....	42

цифровізації трудових процесів, посилення інспекційної діяльності та розвитку культури законності в сфері праці. Саме легалізація трудових відносин та зменшення рівня корупції створюють основу для відновлення післявоєнної економіки та формування стійкого людського капіталу.

Список використаних джерел

1. European Commission. Undeclared Work – policy overview. URL: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/european-employment-strategy/undeclared-work_en
2. European Labour Authority (ELA). Tackling Undeclared Work. URL: <https://www.ela.europa.eu/en/topics/tackling-undeclared-work>
3. Eurofound / European Commission. Study on the effectiveness of policies to tackle undeclared work (2023). URL: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/study-effectiveness-policies-tackle-undeclared-work_en
4. Buehn, A., Schneider, F. What Determines the Shadow Economy? Sustainability, 2022. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/10/5761>
5. Socio-Economic Planning Sciences (2024). Survey methods for measuring undeclared work. URL: <https://doi.org/10.1016/j.seps.2023.101779>

УДК 346.1

**Аргат Я.П. к.ю.н., доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін**

Білоцерківський національний аграрний університет

Kyanap2444@mail.com

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ЕКОЛОГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО АГРОБІЗНЕСУ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ВИМОГИ ТА КОРУПЦІЙНІ ЗАГРОЗИ

Досліджуються господарсько-правові аспекти державної підтримки екологічно орієнтованого агробізнесу в Україні. Розглянуто євроінтеграційні вимоги щодо гармонізації законодавства з правом ЄС та визначено основні корупційні загрози, які виникають у процесі реалізації державних програм. Обґрунтовано необхідність цифровізації процедур, прозорого контролю та впровадження антикорупційних механізмів для забезпечення ефективності підтримки.

Ключові слова: агробізнес, державна підтримка, екологічна політика, євроінтеграція, корупція, господарське право.

Аграрний сектор України є одним із ключових у структурі національної економіки. В умовах глобалізації та євроінтеграції він має трансформуватися відповідно до принципів сталого розвитку. Екологічно орієнтований

агробізнес — це не лише виробництво продукції з урахуванням екологічних стандартів, але й формування нової моделі господарювання, яка поєднує економічну ефективність із соціальною відповідальністю та охороною довкілля [1].

Господарсько-правові аспекти державної підтримки полягають в тому що, державна підтримка екологічного агробізнесу реалізується через:

- Фінансові інструменти: дотації, гранти, пільгові кредити, компенсації відсоткових ставок;
- Нормативно-правову базу: Закон України «Про державну підтримку сільського господарства», Закон «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Інституційну діяльність: Міністерство аграрної політики, Державний фонд підтримки фермерських господарств, міжнародні донори [6].

Особливе значення має принцип прозорості: відкриті реєстри, електронні тендери незалежний аудит. Теоретичне підґрунтя:

1. Прозорість у господарсько-правових відносинах означає відкритість процедур, доступність інформації та можливість контролю з боку суспільства.

- У сфері державної підтримки агробізнесу прозорість виступає запобіжником корупції та гарантією справедливого розподілу ресурсів.
- Вона закріплюється у законодавстві через принципи добросовісності, рівності суб'єктів господарювання та публічності діяльності органів влади.

2. Відкриті реєстри

• Сутність: створення єдиних електронних баз даних, де відображається інформація про отримувачів державної підтримки.

• Функції:

- контроль за цільовим використанням коштів;
- запобігання дублюванню фінансування;
- можливість громадського моніторингу.

• Приклад: реєстр аграрних дотацій, де зазначено назву підприємства, розмір допомоги, мету використання.

• Європейський досвід: у країнах ЄС діють відкриті бази даних про субсидії в рамках Спільної аграрної політики (CAP), доступні для журналістів, науковців та громадськості.

3. Електронні тендери

• Сутність: проведення конкурсів та закупівель через електронні системи (в Україні – ProZorro).

• Переваги:

- мінімізація людського фактору;
- автоматизація процесів;
- рівний доступ для всіх учасників.

• Практичне значення: агропідприємства отримують гранти чи субсидії через прозорі конкурси, що унеможливорює «ручний розподіл» коштів.

- Євроінтеграційний аспект: відповідність стандартам ЄС щодо відкритих торгів та недискримінаційного доступу до державних ресурсів.

4. Незалежний аудит

- Сутність: регулярна перевірка ефективності використання бюджетних коштів незалежними аудиторськими компаніями чи міжнародними організаціями.
- Функції:
 - оцінка результативності програм підтримки;
 - виявлення порушень та нецільового використання;
 - формування рекомендацій для вдосконалення політики .

Євроінтеграційні вимоги щодо України, то вона зобов'язана гармонізувати аграрні та екологічні норми з *Acquis Communautaire*.

Європейський зелений курс (European Green Deal): скорочення викидів, впровадження відновлюваних джерел енергії, екологічна сертифікація продукції [2]. Програми співпраці: EU4Environment, EU4Green Recovery East. Фінансування: гранти та кредити ЄС для екологічних проектів [3]. Ці вимоги відкривають доступ до європейських ринків, але водночас накладають високі стандарти на українських виробників. Корупційні загрози Основними загрозами є: непрозорий розподіл дотацій, зловживання у тендерних процедурах і адміністративний тиск. Що в свою чергу необхідно зробити для їх мінімізації : цифровізація процесів (ProZorro, блокчейн) ,антикорупційні комплаєнс-програми, залучення громадських організацій до моніторингу [5].

Які ми бачимо перспективи розвитку: по-перше, екологічна продукція має високий попит у ЄС і це відкриває перспективи для українського агробізнесу; по-друге, сталий розвиток: збереження природних ресурсів та конкурентоспроможність; по-третє, цифрові інструменти та як блокчейн для прозорого розподілу коштів; по-четверте, партнерство держави та бізнесу: впровадження інноваційних технологій [4].

Отже, зазначимо що державна підтримка екологічно орієнтованого агробізнесу є стратегічним напрямом розвитку України. Вона має відповідати євроінтеграційним вимогам та забезпечувати прозорість і мінімізацію корупційних ризиків. Лише за умови ефективного контролю та гармонізації з правом ЄС аграрний сектор України може стати конкурентоспроможним на європейському ринку та сприяти сталому розвитку.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/ed20210701#Text>
2. European Commission. European Green Deal. Brussels, 2019. URL: https://eubudget.europarl.europa.eu/en/?&at_campaign=2025-